

Projekt

z dnia 27 września 2016 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR XXVII/.../16
RADY MIEJSKIEJ W AUGUSTOWIE**

z dnia 4 października 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i
Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Augustowa na 2017 rok**

Na podstawie art.4¹ ust. 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 487) i art. 10. ust. 1 - 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 224 ze zm: poz. 437), Rada Miejska w Augustowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwalić Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Augustowa na 2017 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Augustowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Augustowie

Filip Jerzy Chodkiewicz

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Augustowa na 2017 rok.**

Podstawa prawna

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są:

1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487).
2. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 224, 437).
3. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, 693, 1045, 1240, 1310, 1359, 1607 i 1616, 1830, 1893, z 2016 r. poz. 753).
4. Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 332, 1045, 1199, 1830, z 2016 r. poz. 195).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842, z 2011 r. Nr 149, poz. 887).
6. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016.
7. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015.
8. Uchwała Nr XXXIII/312/06 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 30 marca 2006 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Augustów na lata 2006-2016.
9. Uchwała Nr XXX/226/13 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie gminnego programu wspierania rodziny na lata 2013-2016.
10. Uchwała Nr XIX/162/16 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2018.

Wprowadzenie

Z Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych Miasta Augustowa sporządzonej w 2015 r. przez Studio Diagnozy i Profilaktyki w Krakowie, w ocenie mieszkańców Augustowa alkoholizm jest problemem społecznym występującym na trzecim miejscu wśród zdefiniowanych problemów społecznych. Wyniki badań zawarte w Diagnozie zwracają uwagę na kwestie społeczne występujące lokalnie związane z różnorodnymi uzależnieniami, postawami, wartościami, świadomością o lokalnych zagrożeniach społecznych.

Celem niniejszego programu jest wyznaczenie kierunków, najważniejszych kategorii zadań, które będą realizowane przez Gminę Miasto Augustów w roku 2017.

Art. 4¹ ust. 1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. **o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** zwanej dalej ustawą mówi, iż;

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizując gminne programy należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu,

aby każde zadanie, które zostanie wpisane do gminnego programu miało związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, ponieważ tylko na takie zadania mogą być wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o czym mówi art. 11¹ ustawy. Dochody z opłat (zgodnie z art. 18²) za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ ustawy oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ ustawy wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy, o której mowa w pkt. 1 i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Program określa główne kierunki niezbędnych działań w oparciu o diagnozę, lokalne zasoby oraz hierarchę lokalnych potrzeb, określa wskaźniki, jak również sposób koordynowania jego realizacji.

Diagnoza środowiskowa

Diagnoza środowiskowa zawiera aktualny stan lokalnej społeczności i uwarunkowań społecznych występujących na terenie miasta Augustowa. Opracowana została na podstawie Diagnozy zagrożeń społecznych Miasta Augustowa przeprowadzonej w roku 2015. Dokument umieszczony jest na stronie <http://urząd.augustow.pl/content/rozwiązywanie-problemow-alkoholowych>.

Bezrobocie

Znalezienie się poza rynkiem pracy sprzyja rozpoczynaniu nadużywania alkoholu. Badania pokazują, że osoby długotrwale bezrobotne spożywają alkohol częściej niż osoby pracujące, z dużą częstotliwością i jednorazowo w ilościach przekraczających poziom bezpieczny dla zdrowia. (na podstawie badań Pracowni Socjologii Medycznej Katedry Medycyny Społecznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu pod redakcją dr Małgorzaty Gromadeckiej - Sutkiewicz)

Osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Augustowie,

zamieszkujące teren Miasta Augustowa wg stanu na koniec grudnia:

	Ogółem	Długotrwale bezrobotni	Pow. 50 r. ż.
2013	2206	1381	630
2014	1895	1226	597
2015	1644	1051	563

Dane źródłowe PUP Augustów: Załącznik nr 7 do MPiPS-01;

Sporządziła Urszula Grzybowska

Bezpieczeństwo socjalne rodziny

W roku 2014 z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Augustowie skorzystało 1.977 osób. W podziale na rodziny pomoc była skierowana do 1060 rodzin, w których łącznie było 2.569 osób, w tym 51 rodzin z udokumentowanymi uzależnieniami (43 rodziny- alkoholizm, 8 rodzin - narkomania). W roku 2013 - 1.166 rodzin, w których łącznie było 2. 896 osób, w tym 47 rodzin (42 rodziny - alkoholizm, 5 rodzin - narkomania).

Praca socjalna jest prowadzona z każdą osobą, która zgłosi się do Ośrodka. Dokumentowana praca socjalna w środowisku - spraw 4 740.

W roku 2015 z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Augustowie na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało w podziale na rodziny 1. 013 rodzin, w których łącznie było 2.273, w tym 99 rodzin z udokumentowanym uzależnieniem (78 rodzin – alkoholizm, 17 rodzin - narkomania).

Udokumentowana praca socjalna w środowisku - 4.686 spraw.

Na dzień 30 czerwca 2016r. z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Augustowie na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało 790 rodzin, w których łącznie było 1698 osób, w tym 99 rodzin z udokumentowanym uzależnieniem (51 rodzin – alkoholizm, 9 rodzin - narkomania). Nie jest prowadzona sprawozdawczość liczby osób/rodzin, w których nadużywa się alkoholu, jednak wiele rodzin korzystających z pomocy Ośrodka boryka się z problemami wynikającymi z uzależnienia od alkoholu bliskich.

Procedura zobowiązania do leczenia odwykowego

W roku 2014 do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostało złożonych 171 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe. Zespół motywujący do leczenia w sprawach zobowiązania do leczenia odbył 77 posiedzeń, w tym 14 wyjazdowych (9 przy współudziale dzielnicowych).

Wysłano 1238 wezwań do osób zgłoszonych i świadków. Prowadząc rozmowy

profilaktyczne i motywujące do leczenia zespół rozpatrzył **722** sprawy, w tym **87** podczas komisji wyjazdowych. Komisja przeprowadziła **298** rozmów z osobami zgłoszonymi, w tym **82** ze sprawcami przemocy, **433** ze świadkami – w tym **109** z ofiarami przemocy. Podczas komisji wyjazdowych przeprowadzono **53** rozmowy z osobami zgłoszonymi – w tym **20** ze sprawcami przemocy, **49** rozmów ze świadkami – w tym **23** z ofiarami przemocy.

Skierowano **9** osób na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania zakładu leczniczego, przebadano **7** osób. U wszystkich osób stwierdzono uzależnienie od alkoholu. Skierowano **9** wniosków o leczenie przymusowe do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich w Augustowie. Sądowe zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu zastosowano wobec **6** osób.

W roku 2015 do Komisji wpłynęło **147** wniosków o wszczęcie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkoholu i używających środków odurzających. Zespół motywujący do leczenia w sprawach o zobowiązanie do leczenia odbył **86** posiedzeń, w tym **21** wyjazdowych - **17** przy współudziale dzielnicowych. Wysłano **1298** wezwań do osób zgłoszonych i świadków. Prowadząc rozmowy profilaktyczne i motywujące do leczenia zespół rozpatrzył **810** spraw, w tym **134** podczas komisji wyjazdowych. Komisja przeprowadziła **214** rozmów z osobami zgłoszonymi, w tym **38** ze sprawcami przemocy, **369** ze świadkami, w tym **74** z ofiarami przemocy. Podczas komisji wyjazdowych przeprowadzono **68** rozmów z osobami zgłoszonymi, w tym **23** ze sprawcami przemocy, **86** rozmów ze świadkami, w tym **26** z ofiarami przemocy. Skierowano do biegłych **9** osób, przebadano **4**, u wszystkich badanych stwierdzono uzależnienie od alkoholu. Do Sądu Rejonowego w Augustowie Wydział Rodzinny i Nieletnich przekazano **9** wniosków o leczenie przymusowe, sądowe zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu zastosowano wobec **5** osób, **1** wniosek wycofano.

Na dzień 30 czerwca 2016r. do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły **52** wnioski o wszczęcie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkoholu i używających środków odurzających.

Zespół motywujący do leczenia w sprawach o zobowiązanie do leczenia odbył **42** posiedzenia, w tym **9** wyjazdowych, wszystkie przy współudziale dzielnicowych. Wysłano **646** wezwań do osób zgłoszonych i świadków. Prowadząc rozmowy profilaktyczne i motywujące do leczenia zespół rozpatrzył **379** spraw, w tym **50** podczas komisji wyjazdowych. Komisja przeprowadziła **96** rozmów z osobami zgłoszonymi, w tym **28** ze sprawcami przemocy, **162** ze świadkami, w tym **41** z ofiarami przemocy. Podczas

komisji wyjazdowych przeprowadzono **24** rozmowy z osobami zgłoszonymi, w tym **4** ze sprawcami przemocy, **37** rozmów ze świadkami, w tym **9** z ofiarami przemocy. Posiedzenia wyjazdowe komisji są uzasadnione faktem nie zgłaszania się osób na wezwania na komisję stacjonarną lub ich problemami zdrowotnymi oraz wnioskami dotyczącymi przemocy w rodzinie. Na badanie do biegłych w celu stwierdzenia uzależnienia skierowano 2 osoby. Do Sądu Rejonowego w Augustowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich przekazano **1** wniosek o leczenie przymusowe.

Przemoc w rodzinie

W roku 2014 do Zespołu Interdyscyplinarnego w Augustowie wpłynęło 90 formularzy „Niebieskiej Karty”. W okresie sprawozdawczym zostało powołanych 75 grup roboczych, w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W związku z podejmowanymi działaniami grup roboczych w 2014r. łącznie zakończono 80 procedur „Niebieskiej Karty”, w tym 2 procedury „Niebieskiej Karty” wszczęte w 2012r., 30 procedur „Niebieskiej Karty”, które zostały wszczęte w roku 2013 oraz 48 procedur „Niebieskiej Karty”, które zostały wszczęte w 2014r. Na koniec okresu sprawozdawczego nadal były prowadzone 3 procedury „Niebieskiej Karty” wszczęte w 2013 r. oraz 27 procedur wszczętych w 2014 r. W okresie od 01 stycznia 2001 roku do 31 grudnia 2014 r. odbyły się 344 posiedzenia grup roboczych.

W roku 2015 zostało powołanych 85 grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W omawianym okresie prowadzono w sumie 112 grup roboczych, w tym 27 grup roboczych, które zostały powołane w 2014 r. W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. odbyło się 395 posiedzeń grup roboczych. W toku pracy grup roboczych zakończono 85 procedur „Niebieskiej Karty”.

Do dnia 30 czerwca 2016 r. zostało powołanych 41 grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W omawianym okresie prowadzono łącznie 71 grup roboczych, w tym 30 grup roboczych, które zostały powołane w 2015r., odbyło się 168 posiedzeń grup roboczych. W toku pracy grup roboczych zakończono 51 procedur „Niebieskiej Karty”.

Rodzaj przestępstwa/wykroczenia pod wpływem środków odurzających

Dane z Komendy Powiatowej Policji w Augustowie:

w roku 2014:

- 170 osób prowadziło pojazdy na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości (244 w 2013 roku),
- 490 osób prowadziło pojazdy na drodze publicznej po użyciu alkoholu (172 w 2013 roku),
- 7 wypadków pod wpływem alkoholu (15 w 2013 roku),
- 580 przestępstw kryminalnych ogółem (621 w 2013 roku),
- 12 czynów karalnych popełnionych ogółem (29 w 2013 roku),
- 262 osoby zatrzymano do wytrzeźwienia ogółem- Izba Wytrzeźwień (195 w 2013 roku);

w roku 2015:

- 58 osób dopuściło się do zakłócania porządku publicznego pod wpływem alkoholu,
- 62 osoby prowadziły pojazdy po spożyciu alkoholu,
- 7 osób po spożyciu alkoholu wywołało niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka,
- 209 osób prowadziło pojazdy będąc w stanie nietrzeźwym, bądź pod wpływem środka odurzającego;

I półrocze 2016 roku:

- 14 osób dopuściło się do zakłócania porządku publicznego pod wpływem alkoholu,
- 22 osoby prowadziły pojazdy po spożyciu alkoholu,
- 4 osoby po spożyciu alkoholu wywołały niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka,
- 113 osób prowadziło pojazdy będąc w stanie nietrzeźwym bądź pod wpływem środka odurzającego.

Przemoc domowa

W 2014 roku miało miejsce 8594 interwencji policyjnych, w tym 149 ingerencji dotyczyło przemocy w rodzinie. Przemoc dotknęła łącznie 165 osób, w tym 148 kobiet, 12 mężczyzn, 5 małoletnich do 18 roku życia. Sprawcami przemocy w rodzinie było łącznie 150 osób - 148 mężczyzn oraz 2 kobiety. 86 sprawców znajdowało się pod wpływem alkoholu.

W 2015 roku zostało przeprowadzonych ogółem 7965 interwencji, z czego 574 to interwencje domowe, podczas 97 zostały sporządzone „Niebieskie Karty”. Odnotowano ogółem 163 ofiary przemocy, w tym 123 kobiet, 18 mężczyzn i 22 małoletnich. 64 sprawców

przemocy było pod wpływem alkoholu.

Brak w/w danych za I półrocze 2016 r. Nie uzyskano danych ze wskazanego zakresu za I półrocze 2016 r.

Dostępność do pomocy terapeutycznej, psychospołecznej i prawnej

Na terenie miasta Augustowa działa **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Poradnia Zdrowia Psychicznego – Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia”**, jak również **Punkt Pomocy dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**. Osoby korzystające z pomocy Punktu mogą uzyskać specjalistyczne wsparcie w wychodzeniu z sytuacji przemocy poprzez poszukiwanie właściwych sposobów rozwiązania tego problemu oraz zasobów, które pozwolą poradzić sobie z kryzysem. Liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu **w 2014 roku: 451**, w tym rodzin z problemem alkoholowym - **268**. **W roku 2015** funkcjonariusz policji zrealizował w Punkcie **37** dyżurów i przepracował 111 godzin. Z pomocy prawnika w 2015 roku skorzystało **146** osób, psychoterapeuta – konsultant udzielił wsparcia **140** osobom.

Brak danych za I półrocze 2016 r. Nie uzyskano danych ze wskazanego zakresu za I półrocze 2016 r.

Na terenie Augustowa funkcjonuje **Młodzieżowy Punkt Konsultacji i Terapii Uzależnień**. Działania podejmowane w MPKiT to praca z dziećmi i młodzieżą, przeciwdziałanie uzależnieniom, praca z uzależnionymi. W tym miejscu zatrudniony jest specjalista terapii uzależnień. **W roku 2014** zrealizowano **37** dyżurów konsultacyjno - terapeutycznych. W ramach dyżurów terapeuta MPKiT przeprowadził:

- **151** rozmów bezpośrednich, w tym: **59** z nieletnimi, **31** z osobami od 18 do 25 roku życia, **56** z rodzicami lub opiekunami,
- **10** rozmów telefonicznych, w tym **7** rozmów z pedagogami szkolnymi i **3** rozmowy z rodzicami.

W roku 2015 w Młodzieżowym Punkcie Konsultacji i Terapii zrealizowano **38** dyżurów konsultacyjno- terapeutycznych. W ramach dyżurów terapeuta przeprowadził:

- **141** rozmów bezpośrednich, w tym: **85** z nieletnimi, **4** z osobami od 18 do 25 roku życia, **52** z rodzicami lub opiekunami.
- **7** rozmów telefonicznych, w tym rozmowy z pedagogami szkolnymi i rozmowy z rodzicami.

Brak w/w danych za I półrocze 2016 r. Nie uzyskano danych ze wskazanego zakresu

za I półrocze 2016 r.

Od lutego 2016 roku na terenie miasta funkcjonuje także **Punkt Konsultacyjny dla Dorosłych oraz dla Dzieci i Młodzieży przy ul. Kilińskiego 8A**, gdzie udzielana jest pomoc psychologiczna oraz terapeutyczna. W I półroczu 2016 roku w Punkcie Konsultacyjnym skorzystało z pomocy w związku z problemem uzależnienia i współuzależnienia ogółem **57 osób**, w tym:

- **2** dzieci (w wieku od 6 do 8 lat),
- **13** nastolatków (w wieku od 12 do 17 roku życia),
- **20** kobiet (w wieku od 40 do 67 roku życia),
- **22** mężczyzn (w wieku od 26 do 56 roku życia).

Od kwietnia 2016 roku **Centrum Wspierania Rozwoju Dziecka „Piotruś Pan” w Augustowie** prowadzi zajęcia terapeutyczne dla dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym z uwzględnieniem zespołu FAS. Od kwietnia do 30 czerwca 2016r. w zajęciach wzięło udział **20** dzieci.

Grupy samopomocowe funkcjonujące na terenie Augustowa:

- liczba grup (dla uzależnionych): 2 „MAJ” i „NIE MA MOCNYCH”,
- Dorosłe Dzieci Alkoholików- liczba grup: 1,
- Grupa Al-Anon (dla uwikłanych w uzależnienie bliskiej osoby)- liczba grup: 1.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie prowadzi:

- Grupa wsparcia dla osób z problemami opiekuńczo – wychowawczymi „Szkoła rodzica”,
- Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Ponadto w Augustowskim Stowarzyszeniu Abstynentów Klub „Tęcza” prowadzone są:

- zajęcia edukacyjne na temat uzależnień i radzenia sobie z uzależnieniem bliskiej osoby,
- grupa wsparcia - zajęcia z psychologiem,
- zajęcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- zajęcia dla dzieci w wieku 7-12 lat,
- zajęcia dla dzieci w wieku powyżej 13 roku życia.

Działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży

W mieście Augustów funkcjonuje **5 placówek wsparcia dziennego - świetlic** (4 placówki prowadzone są przez organizacje pozarządowe, jedna przez gminę).

W świetlicach zatrudnionych jest 12 wychowawców. W 2014 roku z zajęć organizowanych w świetlicach korzystało 157 dzieci dziennie. W roku 2015 z zajęć w placówkach korzystało 151 dzieci dziennie. W mieście organizowane są różne działania profilaktyczne dla młodzieży w formie szkoleń oraz warsztatów.

W 2014 roku zrealizowano następujące oddziaływania profilaktyczne:

- Kampania "*Zachowaj Trzeźwy Umysł*"- ilość osób uczestniczących: 1460 uczniów, 150 nauczycieli, 400 rodziców,
- *IV Miejskie Dni Profilaktyki Szkolnej*,
- Pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych- ilość osób uczestniczących: około 3000,
- Kolonie z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych - ilość osób uczestniczących: 87.

W 2015 roku zrealizowano następujące oddziaływania profilaktyczne:

- Kampania "*Zachowaj Trzeźwy Umysł*",
- Kolonie z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- *V Miejskie Dni Profilaktyki Szkolnej*, w tym: międzyszkolny turniej sportowy pod hasłem „Bezpieczeństwo na drodze”, oraz warsztaty profilaktyczne „Moje miasto życia”,
- „*Ferie na wesoło*” - zajęcia sportowe w czasie zimowej przerwy w nauce oraz zajęcia opiekuńczo – wychowawcze (muzyczne , plastyczne , kulinarne itp.),
- Rekomendowane programy profilaktyczne w szkołach: „Archipelag Skarbów”, „Program Domowych Detektywów” (programy rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

W 2016 roku zrealizowano następujące oddziaływania profilaktyczne:

- Kampania "*Zachowaj Trzeźwy Umysł*",
- Rekomendowane programy profilaktyczne w szkołach: „Archipelag Skarbów”, „Program Domowych Detektywów” (programy rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych),
- Program profilaktyczny „Nie bądź ofiarą”,
- Program profilaktyczny „Kreatywność”,
- Program profilaktyczny „Cyberprzemoc w szkołach”,

- Akcja promująca zdrowie „Skok na sok”,
- Zimowy Piknik Rodzinny – „STOP UZALEŻNIENIOM”,
- Profilaktyczny Dzień Dziecka dla szkół podstawowych,
- Organizację ferii zimowych „Ferie na sportowo 2016”.

Zasoby środowiskowe

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie,
- Zespół Interdyscyplinarny Miasta Augustowa,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie,
- Komenda Powiatowa Policji w Augustowie,
- NZOZ „Poradnia Zdrowia Psychicznego – Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia”,
- Placówki ochrony zdrowia funkcjonujące i obejmujące swoim działaniem mieszkańców Augustowa,
- Placówki oświatowe obejmujące swoim działaniem mieszkańców Augustowa,
- Sąd Rejonowy w Augustowie,
- Prokuratura Rejonowa w Augustowie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Augustowie,
- Punkt Pomocy Ofiarom Przemocy w Rodzinie i Młodzieżowy Punkt Konsultacji i Terapii w Augustowie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Augustowie,
- Centrum Integracji Społecznej prowadzone przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno - Gospodarczych im. Króla Zygmunta Augusta w Augustowie,
- Organizacje pozarządowe,
- Augustowskie Stowarzyszenie Abstynentów Klub „Tęcza”,
- Punkt Konsultacyjny dla Dorosłych oraz Dzieci i Młodzieży,
- Centrum Wspierania Rozwoju Dziecka „Piotruś Pan” w Augustowie.

Obszary problemowe

Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych sporządzona w roku 2015 zawiera wiele ważnych informacji mówiących o lokalnych problemach społecznych. W połączeniu

z doświadczeniami podmiotów działających na rzecz mieszkańców Augustowa zostały określone kierunki działań na rok 2017.

Cele programu

W oparciu o Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych Miasta Augustowa oraz zadania własne gminy zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o z dnia 26 października 1982 r. **o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** zostały określone cele niniejszego Programu.

Cel główny

Zmniejszenie skali problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii na terenie miasta Augustowa oraz efektywne niwelowanie skutków związanych z występowaniem zjawisk.

Lp.	Zadanie	Działanie
1.	Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	Wspieranie przedsięwzięć prowadzących do wzrostu dostępności do pomocy specjalistów, w szczególności do pomocy terapeutycznej, psychologicznej, rehabilitacyjnej, prawnej. Planowane typy działań: <ul style="list-style-type: none"> - rozszerzenie oferty terapeutycznej dla mieszkańców Augustowa, - prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w szczególności psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, - umożliwienie korzystania z różnorodnych form wsparcia poprzez współpracę ze stowarzyszeniami i organizacjami działającymi na rzecz wspierania osób uzależnionych, współuzależnionych, rodzin w trudnej sytuacji życiowej w związku z nadużywaniem alkoholu przez osoby z ich otoczenia, współfinansowanie wkładów własnych w projektach realizowanych na rzecz mieszkańców Augustowa, - inne zadania z zakresu pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin wynikłe w trakcie roku.
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony	Planowane typy działań: <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie punktów konsultacyjnych, - wspieranie przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie, - prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych

	przed przemocą w rodzinie	<p>uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego, - upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków, - prowadzenie kampanii społecznych, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne, - organizowanie różnorodnych konkursów wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	<p>Prowadzenie profilaktyki skierowanej do dzieci i młodzieży, w tym organizacja czasu wolnego od nauki.</p> <p>Planowane typy działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów profilaktycznych w szkołach, placówkach wsparcia dziennego, różnego rodzaju podmiotach pracujących z dziećmi i młodzieżą, - wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych skierowanych do dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy, - organizacja wypoczynku podczas czasu wolnego od zajęć szkolnych, - realizacja programu profilaktyczno- wychowawczego w środowisku otwartym, - udział w różnorodnych kampaniach podejmujących problem profilaktyki uzależnień, - inne działania profilaktyczne wynikłe w trakcie roku, w tym dofinansowanie wkładów własnych w projektach realizowanych na rzecz mieszkańców Augustowa.
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	<p>Zwiększenie wiedzy lokalnego społeczeństwa na temat prowadzonych przedsięwzięć w zakresie profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych, miejsc, w których można uzyskać pomoc oraz wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.</p> <p>Planowane typy działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z lokalnymi mediami w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień, - prowadzenie lokalnych kampanii informacyjnych, akcji edukacyjnych, - prowadzenie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, - współpraca przy organizacji różnorodnych wydarzeń uwzględniających działalność profilaktyczną,

		<ul style="list-style-type: none"> - inne działania wynikłe w trakcie roku, w tym dofinansowanie wkładów własnych w projektach realizowanych na rzecz mieszkańców Augustowa, - wspieranie i promowanie organizacji pozarządowych realizujących działania wynikające z Programu, - wspieranie działalności organizacji abstynenckich oraz ruchów trzeźwościowych.
		<p>Tworzenie warunków do efektywnego rozwiązywania problemu uzależnień poprzez wzmacnianie kompetencji osób zawodowo związanych z obszarem profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.</p> <p>Planowane typy działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działań szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu, - organizowanie i finansowanie szkoleń w zakresie pracy z dziećmi z rodzin alkoholowych, pracy z rodziną, profilaktyki i rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych, - zwiększanie kompetencji osób realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - programy edukacyjne dla przedstawicieli samorządu, instytucji miejskich, stowarzyszeń abstynenckich oraz MKRPA w Augustowie w celu podniesienia i ujednolicenia wiedzy, kompetencji i umiejętności osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
5.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.	Wspieranie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych oraz wsparcie specjalistyczne skierowane do ich rodzin.
6.	Działalność profilaktyczna w zakresie przeciwdziałania narkomanii i zmniejszenie skali związanych z tym problemów społecznych.	<p>Planowane typy działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost dostępności do specjalistycznej pomocy dla osób uzależnionych od narkotyków, członków rodzin, osób będących w trudnej sytuacji w związku z używaniem narkotyków osób z ich otoczenia, - prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców, - podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców Augustowa w zakresie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, informowanie o możliwościach uzyskania pomocy, - podnoszenie kompetencji osób realizujących różnorodne działania na rzecz mieszkańców Augustowa z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii, - inne działania wynikłe w trakcie roku, w tym dofinansowanie wkładów własnych w projektach realizowanych na rzecz mieszkańców Augustowa.

Zakładane efekty realizacji programu:

1. Wzrost dostępności do poradnictwa specjalistycznego.
2. Wspieranie rodzin, w których występują problemy alkoholowe w wypełnianiu prawidłowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
3. Wzrost wiedzy i umiejętności kadry pracującej na rzecz profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii.
4. Wzrost świadomości lokalnego społeczeństwa w zakresie negatywnych skutków wynikających z nadużywania alkoholu oraz możliwości skorzystania z pomocy w związku z trudną sytuacją życiową.
5. Zwiększenie liczby realizowanych projektów na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych.
6. Wzbogacenie oferty dydaktycznej i wychowawczej placówek wsparcia dziennego działających na terenie miasta Augustowa.
7. Wzmocnienie lokalnego systemu wsparcia na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie

Ustawowe zadania Komisji to:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzekania o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe),
- kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez burmistrza miasta, art.18 ust. 8 ustawy).

Komisja pracuje w czterech zespołach:

- opiniującym,
- kontrolującym,
- motywującym,
- roboczym.

Członek Komisji otrzymuje wynagrodzenie za pracę w komisji w kwocie 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) brutto za każdy udział w posiedzeniach komisji, a jej przewodniczący 500,00 zł brutto miesięcznie w formie ryczałtu niezależnie od udziału w posiedzeniach.

W roku 2014 łącznie odbyły się **104** posiedzenia Komisji.

W roku 2015 łącznie odbyło się **117** posiedzeń Komisji.

Do dnia 30 czerwca 2016r. odbyły się **63** posiedzenia Komisji.

Źródła finansowania

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Gminy Miasta Augustowa pozyskanych w 2016 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaży podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą. Planowana kwota na 2017 r. wynosi 850.000 zł.

Planowany budżet Programu może ulec zmianom w przypadku niewykorzystania całkowitej kwoty pozyskanej w 2016 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zwrotów przekazanych przez sąd niewykorzystanych zaliczek na poczet wykonania opinii specjalistycznych osób uzależnionych od alkoholu.

Preliminarz Finansowy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Augustowa na 2017 rok na ogólną kwotę 850 000 zł.

- 1) Rozwijanie bazy i doskonalenia leczenia odwykowego – 60.000 zł.
- 2) Profilaktyka uniwersalna – 80.000 zł.
- 3) Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 65.000 zł
- 4) Działalność podmiotów w zakresie opieki i wychowania dzieci z rodzin wieloproblemowych oraz wymagających szczególnej opieki, w tym osoby prawne wykonujące ww. działalność – 180.000 zł.
- 5) Działalność organizacji i stowarzyszeń w zakresie upowszechniania sportu i kultury

fizycznej z uwzględnieniem programów profilaktycznych (dotacje – konkurs ofert) – 140.000 zł.

- 6) Realizacja programów rekreacyjno – sportowych z uwzględnieniem realizacji programu profilaktycznego – 30.000 zł.
- 7) Działalność organizacji i stowarzyszeń w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów narkomanii – 40.000 zł.
- 8) Organizacja wypoczynku i czasu wolnego dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz ich udział w imprezach o charakterze profilaktycznym – 255.000 zł.

Za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Augustowa odpowiedzialna jest Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie oraz Wydział Spraw Społecznych i Administracyjnych Urzędu Miejskiego w Augustowie, które w roku 2017 przedłożą Radzie Miejskiej w Augustowie sprawozdanie z realizacji sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji poszczególnych zadań.

Dane kontaktowe:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie

ul. Karola Brzostowskiego 2 w Wydziale Spraw Społecznych i Administracyjnych

tel. 87 643-80-65

tel. kom. 694-362-266

e-mail: magdalena.zalewska@urząd.augustow.pl

Wydział Spraw Społecznych i Administracyjnych

ul. Karola Brzostowskiego 2

16-300 Augustów

tel. 87 643-80-57

email: beata.kapla@urząd.augustow.pl